

Isztván-tudósírlap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-utca 1. szám

Felelős szerkesztő:
REITZ JÁNOS

Előfizetési ára egy hóra 35000 korona
Egyes szám ára 1500 korona

Vázlatkönyvből

(R. J.) Volt idő, amikor az osztrák-magyar bank nem számította le ezer koronás váltóját, holott jó pár hold saját földje állt a háta mögött. Hajszálon lógott egész gazdasági ekisztenciája és ha megszorították volna, egy-kettőre elcsúszott volna az öröklött, ha nem is ősi föld. Pedig senkise volt hangosabb, mint ő, ha okszerű gazdálkodásról volt szó. Svádázott a többtermelésről, vetőmagvak nemesítéséről, a Nónius tenyésztéséről a kifulladásig és a laikus ámulva hallgatta ezt a szédületes gazdasági tudást. Ezekről a kérdésekről lehet hogy hozzáértőbben sokan, de nagyobb dór-durral senki se tudott beszélni, mint ő, a nagy agrár. A föld szerelmes lovagjának játszotta ki magát, pedig alijában véve vadászkalapos, viceket pöfögtető, bőrkamásliban járó kereskedősegéd volt. Néha szinte esodalkozva nézett körül az ember, hová lett előle — a pult.

Egy-két esztendő még és besúkhatta volna a boltot, illetve kótyavetvére került volna az a jó pár hold, minden lármas többtermelés és okszerű gazdálkodás ellenére és az atyafiság bedughatta volna a megyéhez irodai igazgatónak vagy várnagynak, esetleg valamelyik bankba pénztárnoknak, mert már annyi kvalifikációja nem volt, hogy szolgabíró is lehessen.

De erre nem került a sor. Jött a jótékony háború és emberünk kinszott a partra. Megerősödött, formái teltebbek lettek. A birtok szánálta magát és ezzel nagyot pött emberünk is. Golyó nem röködött ugyan körülötte, lövészárokban nem fetrengett, de annál jobban vitézkedett idehaza. Senki se volt nálánál hangosabb és harciasabb.

Terült-fordult az idő, vége lett a háborúnak, a forradalmaknak és az oláh megszállásnak is. És nézd, ő lesz a providenciális férfit. És a kizsádkapárt kerületi nagyságára fordul a tömeg sóvárgó tekintete, reá, a mintagazdára, a honvédbogárkák nagy szakértőjére, a többtermelés lelkes bajnokára, az okszerű gazdálkodás ékesszavu propagálójára.

Hívja a kor, amely nem tud ellenni nélküle. Péspán lesz, nem ugyan a pátriájában, ahol ismerik, de Taksony vármegyében, ahol nem ismerik és ahol nagy képességeiről legendákat beszélnek vadász cimborái és a kapaszkodók. A lapok minden nyilatkozatát cursival szedik, ő lesz a jövő embere, — suttogják mindenfelé és beleverik Taksony vármegye aprajának és nagyjának fejébe, micsoda tudás, micsoda tehetség és így tovább.

Hovatovább már maga is elhiszi mindazt önmagáról, amit a szolgálatkés lakáiserény feléje zeng szóval és írással. És a béka kezdi magát felfújni. A székváros korzóján úgy megy végig, mint egykor a posztaföldjén.

Aranyévi szép napok azon-

ban nem sokáig tartottak. Az emberek kezdik mondogatni: nini, hiszen ez egy tartalom nélküli üres hólyag és addig-addig mondogattak, amíg végül észrevették, csakugyan hólyag.

És beleszurtak. Már-már azt hitük, hogy elpukkadtt és végleg eltiűnt a semmiségbe. Végzetes tévedés. Valamelyik kerület megkivánta, mint a várandós asszony a vackort. Annak a kerületnek, melyeknek ilyen képviselő kellett — annak nagyon jó volt és felkültötte a nemzetgyűlésbe. És ma ott

károg mindennap a képviselőházban. Nincs egy épkézláb gondolata nem termel ki magából egy egészséges ötletet, de azért nincs nap, hogy ne olvassad a nevét. Ugy ül ott a képviselői padokban — Deák Ferenc egykori helyétől alig egy pár lépésnyire — mintha ez a világ legtermészetesebb dolga volna hogy itt van. Nonszalanszal, előkelő hányavetiséggel és jaj annak a szegénynek, aki nem tetszik neki. Közbeszólásaiban nincsen ugyan tartalom, de az ürességet olyan fenhéjjázon, olyan igényesen és fölé-

nyesen mondja, hogy kihozna békességtörésből egy szentet is.

És így szerepel, tettekkel tényező agál, okvetetlenkedik, kellemetlenkedik, sürög-forog, mutogatja magát, károg, a milliárdok ura, a többtermelés bajnoka, a honvédbogárkák nagy ismerője, akinek valamikor az volt vágyainak netovábbja, hogy ő lőjje a legübb nyulat az Eulália-majori körvadászaton.

A kor kitermelte hőst, a magához méltót. Még államtitkár lehet belőle. Rózsa nyilják az utján.

Hódoló felvonulás a kormányzó előtt.

Nagy tömegekkel vonultak fel a Várba a társadalmi egyesületek és szövetségek

„Nem tartom a vádakat érdemesnek arra, hogy egy szót is vesztesse rájuk

Budapest, június 1. A nemzeti alapon álló társadalmi egyesületek és szövetségek ma délelőtti impozáns, hódoló menetben vonultak fel a királyi várba a kormányzó elé, hogy tanúságot tegyenek előtte ragaszkodásukról és hódolatukról. Már a kora reggeli órákban gyülekeztek az egyes csoportok a főváros különböző pontjain és zászló alatt megindultak a Petőfi-tér felé, amely a menet kiinduló pontja volt. Az urnapi körmenetekben résztvevő közönség nagyrésze szintén csatlakozott a felvonuló csoportokhoz, úgy, hogy 10 óra tájban a Petőfi-teret és környékét ugyszólván ellepte a közönség. A rend fenntartására nagyszámú rendőri kényszerítés vonult fel Székely Vladimír rendőrfőtanácsos és Teifer Gábor főfelügyelő vezetése alatt. Az egyes csoportok a Petőfi-térről a Lánchidig terjedő Mária Valéria utcában és a környező mellékutakban helyezkedtek el. Az impozáns menet pontosan déli 12 órakor indult el a Petőfi-térről, a menet élén díszbe öltözött lovasrendőrsztag haladt, amelyet a rendőrség zenekara követett. A felvonuló egyesületek soraiban az elsők az ifjúsági egyesületek voltak, amelyeknek élén a rendező-bizottság haladt Illosvay Gusztáv nyugalmasított államtitkár vezetésével. A programtól eltérőleg nem a Lánchidon, hanem az Erzsébet-hidon átvonulva a budai dunaparton a várkert alatt a Hunyadi János-uton kanyarodott fel a menet a királyi várba.

A királyi várpalota környékét és az oda vezető utvonalat teljesen megtöltötte a közönség. A menet számára kordon tartotta szabadon az utvonalat. A királyi várpalota környékén foglalta el helyét a közönség, szabadon hagyva a két bejáratot és az udvar belső részét a felvonuló egyesületeknek. Az udvar közepén, szemben a kormányzó lakosztályának erkélyével, az Acélhang-dalárda állott fel, majd később a rendőrség zenekara. Pontosan háromnegyed 1 óra

volt, amikor az első sor az oroszlan kaputól balra eső bejáraton belépett a királyi palota udvarára. Az Acélhang-dalárda a Hymnuszt énekelte.

Amint a kormányzó felesége és gyermekei társaságában megjelent az erkélyen, frenetikus erővel tört fel az éljenzés. Ezer és ezer kar emelkedett a kormányzó felé.

A Hymnus hangjai után, amelyet mindenki megilletődéssel hallgatott végig, a rendőrizenekar belezendített egy indulóba és megindult a hódoló menet a kormányzó előtt. Négyes sorokban másfél órán keresztül mintegy 40 ezer ember haladt el a kormányzó előtt lelkes éljenzés és ováció mellett. A különböző egyesületek zászlóvivői a tömegből kiváltak és a kormányzó előtt hosszú sorban felállva helyezkedtek el. Ugyiszintén kiváltak a tömegből a különböző zenekarok is és egymással felváltva játszottak másfélórán keresztül szakadatlanul az indulókat. Mire a tömeg elvonult, 60 zászló állott felsorakozva a kormányzó előtt. Fel három óra volt, amikor az utolsó sorok is elvonultak feszes léptekkel az erkély alatt és az Acélhang-dalárda nyomán felzendült: Hazádnak rendületlenül. A zászlók meghajoltak a kormányzó előtt, akit láthatóan meghatótt a szeretetnek és a ragaszkodásnak impozáns megnyilvánulása.

Fél három óra után 30 tagból álló küldöttség már indulóban volt a kormányzó lakosztályába. A kormányzó azonban egészen váratlanul a programtól eltérően Magasházy László alezredes első szárnysegéd kíséretében lejtőzserkélyről és megjelent a királyi várpalota udvarán a közönség körében. A közönség ismételt felújuló üdvözléssel fogadta és az udvar minden oldaláról egyszerre tödulni kezdett feléje. A vár udvarán levő kevésszámú testőr csak nagynehezen tudta feltartóztatni a tömeget. A kormányzó kezével intgetve a közönség előtt, köszönte meg az ünnepelet, majd végig haladva a zász-

lók sorfala előtt, lelkes ováció közepében felment lakosztályába és fogadta a küldöttséget.

A felvonuló egyesületek nagyrésze a lovas uton állt, a Vérmezőre vonult és ott oszlott széjjel.

A kormányzó lakosztálya sarokszalonjában az egyesületek 30 tagú küldöttségét fogadta Magasházy László alezredes első szárnysegéd társaságában. A küldöttség nevében Szentágh Tamás a következő beszédben üdvözölte az államfőt:

Főméltóságú Kormányzó Ur!

Hódolatteljes mély tisztelettel, bizalommal és őszinte szeretettel lelünkben jöttünk ide, hogy főméltóságodat a magyar nemzeti és keresztény érzésű közönség nevében üdvözöljük s feltétlen hűségünkről biztosítsuk. Azonban nem egyedül a könnyelműen és lelketlenül kísérelt támadások hozták ide véreink ezreit, mert hiszen Főméltóságod nemes, egyenes, hősi lelke az ilyen támadások ugyssem érhetik el, mert hiszen mi akaratát és cselekvését mindenkor igazságosnak és a haza javára szolgálónak ismertük és valljuk is. Mi ez alkalommal egyuttal régi tiszta hazafias érzésünknek is ohajtottunk eléget tenni, amikor Főméltóságod előtt meghajtottuk zászlónkat.

Főméltóságú Kormányzó ur! Az emberi lelket úgy alkották, hogy a gyengébb helyzeténél fogva tehetlenebb, fájdalmában és mély sérges aggódó bánatában az erősebb, erélyesebb és hatalmasabb lélekhez szokott őszinte bizalmával fordulni. Mi ugy érezzük, hogy az őszinte, becsületes megnyilatkozás nem bün, hanem hazafiai kötelesség. Mi, akik az életben nyílt szemmel járunk, kelünk, mélységes aggodalommal és fájdalommal tapasztaljuk, hogy a tiszta hazafias és keresztény érzések és cselekedetek sok oldalról megtámadva és aláásva az érdemes méltó s talán kötelességszerű védelemben jóformán alig részesülnek, mi tudjuk, hogy a magyar nemzetet fojtogató solcsapu polip még mindig él és a leg-

fursangosabb módon iparkodik céljait elérni. Mi látjuk, hogy itt a testvéri szeretet és megértés nagyon ingó alapokra helyezkedik. — Szegény szétdarabolt, megtört házáink sorsa és feltámadása pedig veszedelmes állományra jutott. De bár mindezekért lelkiünk fáig és aggódik és el van merülve, ma sem csüggedünk, mert teljesen bízunk nemzetünk életképességében, főméltóságod változhatatlan hazaszeretében, erős, acélos és hősi akaraterejében. Nem csüggedünk, hanem bizva bízunk és itt Budavár annyi vérellátatot földjén, ma, amikor ezren és ezren mutatják be az erős hatalmas urnák áldozatukat, egy szívvel és egy lélekkel ajánljuk fel a hazának és mint a haza legelső emberének, főméltóságodnak legkitartóbb munkásságunkat, életünket és vérünket. Az isteni gondviselés oltalmazza és tartja meg főméltóságodat és magas családját teljes boldogságukban soká, igen nagyon soká.

Az üdvözlést lelkes éljenzés követte, amelynek csillapultával a kormányzó a következő beszéddel válaszolt:

Beniczky-vallomása a párisi emigráns ujságban

Páris, jun. 12. A Párisban élő emigránsok kiadásában megjelenő Köztársaság című lap legutóbbi száma egész terjedelmében leközli Beniczky Ödön vallomását, amit a budapesti vegyes dandár parancsnokság ügyészének írásban átnyújtottak. A vallomáshoz itt bevezetelműnk, hogy az emigránsoknak hamarabb volt tudomásuk a Beniczky-vallomás tartalmáról, amint azt a katonai ügyész előterjesztette. A lap ugyanis hivatkozik arra, hogy már legutóbbi számában is foglalkozott a Somogyi-Bacsó ügygel,

Végtelenül jól esett a ragaszkodásnak és együttérzésnek az a spon tán és impotáns megnyilatkozása, amelynek ezren és ezren mai felvételükkel tanujelét adták. Meg voltam győződve, hogy a hazáját szerető magyar nemzetet sem a mai idők sok szenvedése, sem az ezerszámú aknamunka megfertőzni, tisztá látását elhomályosítani nem tudja. Megvagyok győződve és ebben az utóbbi napok, de különösen a mai nap, ha lehet még jobban megerősített, hogy a magyar nép tisztában van a személyem ellen irányult támadások és gyanúsítások igazi céljával. Nem tartom a vádakat érdemesnek arra, hogy egy szót is vesztegessen rájuk, csak annyit mondom, hogy nem szoktam bujkálni. Ha azokban az időkben hazám és fajom érdekében szükségesnek tartottam volna büntetni, meg is tettem volna. Vigyék el mindazoknak, akik ragaszkodó szeretetükről tanúságot tettek, legmelegebb köszönetemet.

A kormányzó beszédének befejezése után a megjelentek lelkes ünneplése közben visszavonult lakosztályába.

noha az olvasó számára ez levél aktualitást jelenthet és percről-perc — írja a lap — vártuk azt az időpontot, amikor Beniczky Ödön volt belügyminiszter vallomása nyilvánosságra kerül. A Köztársaság közleményének utolsó mondata így hangzik:

Súlyos csalódásban volna részünk, ha a nyugati demokrácia ezek után akár gazdasági, akár politikai kérdésekben Behlen István erőfíal, akinek a Somogyi-Bacsó-féle büntényről és annak minden fázisáról tudomása volt, szóba állna.

Ujból nagy vihar volt a nemzetgyűlésben

Botránnyal kezdődött a mai ülés — Farkas Istvánt három, Szabó Lajost pedig öt ülésről kirekesztették — Györki Imre a kirekesztések ellen — A választójogi vita ma véget ért

Budapest, június 12. Ma a nemzetgyűlés ülését 11 órakor nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. Jelenti, hogy Peyer Károly Somogyi és Bacsó sirjának megkoszorúzása ügyében napirend előtti felszólalásra kért engedélyt, ő azonban az engedélyt megtagadta.

Felkiáltások a kormányparton: Sohasem lesz már vége?

A Ház többsége szintén megtagadja az engedélyt Peyer felszólalásához, mire óriási zaj és kiáltás tör ki erre a szociáldemokraták oldalán:

— Ellopták a koszorút. Halottgyalázás, kegyeletlenség. Hol a mentelmi jog? — kiáltják összevissza a szélső baloldalon.

Felkiáltások a jobboldalon: 365 nap van egy évben, miért épen ezt a napot választották? Állandó óriási zaj.

— Ez diktatura. Darabokra tépték a koszorút. Halottgyalázás, — kiáltják állandóan a baloldalon a jobboldal felé.

Gróf Hoyos Miksa izgatottan a padot verve kiáltja a szociáldemokraták felé: Elég már az elátkozásból!

Propper Sándor: A belügyminiszter ellopta a koszorút.

Az elnök Proppert rendreutasítja. Erre még jobban fokozódik a kiáltás a szélső baloldalon.

Peyer Károly: Mégis csak aljasaság, amit csinálnak.

Felkiáltások a kormányparton: A mentelmi elé, ne gyalázkodjanak már!

Propper: Koszorútolvajok.

Az elnök, miután Propper ismételtén sértő kifejezést használt, javasolja, hogy utasítsák a mentelmi bizottság elé.

Most már fűlsiketítővé fokozódik a lármá a szélső baloldalon: Ez a felelet, gyalázat. Kegyeletgyalázók, kiáltják állandóan a szociáldemokraták, közben a nemzetgyűlés többsége Proppert a mentelmi bizottság elé utasítja. A szélső baloldalon még egyre fokozódik a lármá és a kiáltás.

Propper Sándor magából kikelve kiáltozza: Piszkos halottgyalázók, koszorútolvajok, kegyeletlenség.

De akormánypart fagyos nyugalmal nézi a baloldali lármáját.

Az elnök hosszan rázza a csengőt, de eredmény nélkül, úgy, hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

A képviselők a terem közepére tódulnak, ahol izgatott vitaközlés keletkezik a szociáldemokraták és a kormányparti képviselők között. A zajból csak Szomjas Gusztáv hangja hallatszik ki, amint ingerülten kiáltja a szociáldemokratákra mutatva:

— Ezekből a halottakból akarnak élőködni? Végül a terem kiürül és a képviselők a folyosón tárgyalják tovább a lezajlott eseményeket.

10 pernyi szünet után az elnök újból megnyitja az ülést.

Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója betérjeszti a bizottság jelentését Farkas István mentelmi ügyében. A mentelmi bizottság gyorsírói jegyzetéből megállapítja, hogy Farkas István felszólalása alkalmával az államfővel szemben súlyosan sértő kifejezést használt és így Farkasnak a mentelmi bizottság elé való utalása indokolt volt. Megállapította a bizottság azt is, hogy Farkas egy ízben egygyölkönyvi megrovásban is részesült. Mindezek alapján a bizottság javasolja, hogy Farkast a nemzetgyűlés egymásután következő három ülésnapjáról zárják ki. Egyben jelenti az előadó, hogy a mentelmi bizottság többségének javaslatával szemben Györki és Rupert képviselők kisebbségi véleményt jeleztek.

Györki Imre, a kisebbségi vélemény előadója azt indítványozza, hogy a nemzetgyűlés napirendre az ügy felett. Hivatkozik arra, hogy Farkasnak nem adják meg a lehetőséget arra, hogy a bizottság előtt megjelenjen és ott nyilatkozzék.

— A kormányzó s értéséről szó sem lehet. Kéri indítványának elfogadását.

Rubinek István előadó reflektál ezután Györki Imre felszólalására. Györki azzal vádolja a mentelmi bizottságot, hogy házszabályellenesen járt el akkor, amikor Farkas Istvánt nem hallgatta meg, dacára annak, hogy nyilatkozni óhajtott volna. Ezzel szemben az előadó kijelenti, hogy a mentelmi bizottság igeis felhívta Farkast nyilatkozatételre. Farkas írásban válaszolva kijelentette, hogy nem óhajta a bizottság előtt megjeleni, mert ugyanakkor a nemzetgyűlésen szólásra következik. Ezzel szemben megállapította, hogy Farkasnak módjában lett volna a mentelmi bizottság előtt megjeleni. A kormányzó és a fővezér személyét egymástól el választani nem lehet. Az 1920. évi I. t. c. 4-ik paragrafus kimondja, hogy a kormányzó személye sérthetetlen és olyan büntetőjogi védelem illeti meg, mint a királyt. Különbség tehát e tekintetben nincs. (Helyeslés és taps a kormányparton.) Farkas István tovább ment, mint maga Beniczky. Az is kormányzósértést követ el, aki a kormányzót sértő kifejezéseket szóról szóra citálja. Amikor pedig azt mondják, hogy a Beniczky-ügyet továbbra is napirenden fogják tartani és a kormányzó működését tovább bírálják, a tekintetben mindenkor szembe fogják találni magukat a többséggel. (Helyeslés és taps a kormányparton.)

vább bírálják, a tekintetben mindenkor szembe fogják találni magukat a többséggel. (Helyeslés és taps a kormányparton.)

Peidl: A Somogyi gyilkosságról fogunk még beszélni.

A nemzetgyűlés többsége ezután elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát és Farkas István a nemzetgyűlés három egymásután következő üléséről kizárják.

Következik a mentelmi bizottság jelentése Kabók Lajos mentelmi ügyében. A bizottság javasolja, hogy Kabókat az államfővel szemben elkövetett sértésért 5 ülésnapról zárja ki a nemzetgyűlés. (Nagy zaj, felkiáltások a szociáldemokratáknál: gily könnyen megszabadulnak az ellenzékétől.)

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja.

Következik a mentelmi bizottság jelentése Platty György mentelmi ügyében, akit azért utasítottak a bizottsághoz, mert azt a kijelentést tette a baloldal felé, hogy ott ülnek a gyilkosok.

A bizottság javasolja, hogy miután Platty György még ugyanazon az ülésen ünnepélyesen bocsánatot kért a Háztól, ügye felett térjenek napirendre.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát egyhangulag elfogadja.

Jelenti ezután az elnök, hogy a mentelmi bizottság átiratot intézett a nemzetgyűléshez, amelyben alapos gyanújának adott kifejezést, hogy valamelyik képviselő a házszabályokban foglalt titoktartási kötelezettséget megsértette. Az elnök javasolja, hogy a utasítsa a nemzetgyűlés a mentelmi bizottságot az ügy kivizsgálására és megfelelő javaslatételre. A Ház ilyen értelemben látároz.

Áttérve a napirenden levő választójogi javaslatra, Pejer Károly szólal fel. Az általános és titkos választójog szükségességét fejtegeti. Különösen szükségesnek tartja a titkosságot, mert ebben látja a választások tisztaságának egyedüli biztosítékát. Állítólagos választási visszaéléseket sorol fel ennek bizonyítására. Kifejezésre hozza, hogy nyílt szavazás mellett kötelező a szavazás. A közigazgatási és a hatóság szellemét kritizálva ráter a szociáldemokrata párt képviselőinek tegnapi incidensére Somogyi és Bacsó sirjánál, mire az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgyánál. Pejer tovább folytatja beszédét, kijelenti, hogy mivel a javaslat nem alkalmas közmegegyezés keltésére, azt nem fogadja el.

Több szóval az általános vitához felhívkozva nem lévén, Puky Endre előadó reflektál ezután az elhangzott felszólalásokra.

Az országos kaszinó kizárja Beniczky Ödönt.

Budapest, június 12. Mint a Magyar Hírlap értesül, Beniczky Ödönt ma este ki akarják zárni az Országos Kaszinóból. A kizárás iránti mozaommal a ma este összehívott választmányi ülés foglalkozik, ahol előreláthatóan nagy többsége lesz a kizárási indítványnak.

— Felülvizsgálják a hadirokkantakat. A Népjóléti és Munkaügyi Miniszter a hadigondozottak ellátási idejének újbóli felülvizsgálását elrendelte. A névre szóló idézők már kiküldettek, a jelentkezésre való felhívás pedig a napilapokban már több ízben közöltetett, ennek ellenére még most is vannak sokan olyanok, kik nem jelentkeztek. Ismétellen felhívtnak tehát a hadirokkantak, kik eddig még felülvizsgálatra nem jelentkeztek, hogy rokkantságuk felülvizsgálása véget i. hó 13-án szombaton és 15-én, hétfőn délután 4 órakor a városháza lélemelet 13. sz. szobájában igazoló okmányukkal, illetőleg fizetési jókkal teltetlen jelentkezzenek annál is inkább, mert elmaradásuk az ellátás megszüntetését vonja maga után.

Ár és Arábia
legjobb
kávéi
nyersen és minden délután friss pörkölésben kaphatók
Kontsek Geza
K. r. l.
Főüzlet: KOSSUTH-U. 15. Telefon 22.
Fióküzlet: PIAC U. 23/24. Telefon 1003.

Debrecen város legmélyebben e'itéli a kormányzó elleni durva támadásokat

A törvényhatósági bizottság a legnagyobb köszönettel és elismeréssel van a kormányzó munkája iránt — A közgyűlés megszavazta a 18 milliárdos angol kölcsön felvételét — A Stabil r. t. építi fel a három új városi bérházat

A város sürgősen felépíti a Déri-muzeumot

Nagy József, Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja önálló indítványt terjesztett a mai közgyűlés elé, amelyben rámutatott azokra a súlyos tünetekre, amelyek az egyébként is beteg politikai életben az utóbbi időkben mutatkoztak, azzal a mindenki által elítélt politikai gyilkossággal kapcsolatban, amely miatt, — nem számolva a nemzet érdekében — még ma is súlyos támadásokat folytatnak. Javasolja, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága a legmélyebb megbotránkozással ítélje el azokat a durva és alapítan támadásokat, amelyek a kormányzó személyét érték s a közgyűlés egy küldöttség által személyesen átadandó felirabban üdvözölje Horhy Miklós kormányzót és fejezze ki legnagyobb elismerését és köszönetét a kormányzó azon hatalmas munkájáért, amelyet az általános nemzeti konszolidáció érdekében kifejtett.

A közgyűlés óriási lelkesedéssel egyhangúlag elfogadta Nagy József indítványát.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának mai rendes közgyűlését 9 órakor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán. A szokásos statisztikai adatokat tartalmazó polgármesteri jelentés előterjesztése után Gyarmathy István bizottsági tag emelkedett szóra.

A városi tanács figyelmébe ajánlja, hogy az Arany Bika előtti villamoshálózat életveszélyes mert a Bika és a Baromvásártér között közlekedő villamosok villáját nem váltják át visszinduláskor, hanem az, amint valahol menet közben megakad a vezeték, magától csapódik hátra, a vezeték pedig emiatt leszakadással fenyegette lóg a magasban. Rámutat arra is, hogy a villamos megállóját most hátrább tolták ki s így a kocsik, autók a villamos előtt kénytelenek elhaladni, ami szintén könnyen súlyos veszedelemmel járhat.

Dr. Magoss György polgármester tudomásul vette Gyarmathy felszólalását s biztosította a törvényhatósági bizottságot, hogy a tanács föltétlenül utánajár a dolognak s ha szükségesnek mutatkozik, megteszi a kellő intézkedéseket.

A közgyűlés állásfoglalása az anyakönyvvezető állás ügyében

Amikor a belügyminiszter a debreceni anyakönyvi hivatalt a város kezelésébe bocsátotta, Debrecen városa külön anyakönyvvezető és helyettesi állást kreált de ugyanakkor a létszámcsoökkentéssel kapcsolatosan két fogalmazói szakmabeli állást megszüntetett. A belügyminiszter ennek ellenére sem hagyta jóvá az új állások szervezését, a miről egy nemrégiben érkező leiratában értesítette a várost.

Az ügy ma a közgyűlés elé került amely tudomásul vette ugyan a belügyminiszter intézkedését, de a tanács javaslatára kimondotta, hogy fenntartja korábbi határozatát s ha a miniszter semmiképpen sem volna hajlandó azt jóváhagyni, abban az esetben a megszüntetett két fogalmazói állást visszaállítja.

Ezután a kultuszminiszternek az a leirata került tárgyalás alá, amelyben a miniszter arról értesíti a várost, hogy a II. számú gazdasági népiszkola építésére az államkormánytól hozzájárulásként a kért 200 millió koronát ezidősz-

rint nem tudja a város rendelkezésére bocsátani, ellenben Debrecen városa ismételi meg a kérelmét, hogy úgy a jövő évi költségvetés

Sürgősen felépítik a Déri-muzeum palotáját

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ezután a polgármesternek a Déri-muzeum felépítésére vonatkozó javaslatát terjesztette a közgyűlés elé. A muzeum anyaga május hó 20. óta Debrecenben van s az a néhány kép is, ami még Budapesten van kiállítva, rövidesen ideérkezik. Itt az ideje, hogy a Déri-muzeum felépítéséről is gondoskodjanak. A telék rendelkezésre áll a palota tervrajzát Györgyi Dénes műépítész elkészítette s ez mindennél elfogadásra talált.

Nemcsak kulturális érdek, hanem igenis fontos érdeke a városnak és közönségének is, hogy végre tető alá kerüljön a muzeum. Felhatalmazást kér a közgyűléstől a tanácsnak arra vonatkozólag, hogy a mu-

téleli közé még idejében be tudja állítani a kért összeget. A közgyűlés azt is tudomásul vette s a leirat szerint fog eljárni.

Sürgős felépítéséről gondoskodják s megbízást az ehhez szükséges költségnek kölcsön útján leendő felvételére s hogy az országos versenytárgyalást a tanács hamarosan kihirdethesse.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a polgármester javaslatát és utasította a tanácsot, hogy a legközelebbi közgyűlésen tegye meg előterjesztését az építési költségére vonatkozólag. Ezzel a Déri-muzeum ügye ismét egy nagy lépéssel haladt a megvalósulás felé.

A zenekari óraadó tanárok óradíjáról a közgyűlés tanácsai előterjesztésre egy határozott, hogy az óradíjakat 5 aranykoronáról hatra emeli fel.

Tizennyolc milliárdos angol kölcsönt vesz fel a város

Ezután dr. Vargha Rémér th. főjegyző igen nagy jelentőségű előterjesztést tett a közgyűlésnek. Az utóbbi időben ugyanis Debrecen városa több helyről is ajánlatot kapott különböző összegű külföldi kölcsönre, amelyre a sok beruházásra és egyéb halaszthatlan kiadásokra való tekintettel a városnak valóban igen nagy szüksége van. A sokféle ajánlat közül legkedvezőbbnek mutatkozik előnyös feltételeinél fogva a 18 milliárdos angol kölcsön, amely — bár 9 hónapra szól, mégis minden tekintetben előnyösebb akár a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól felveendő 5800 millió, akár pedig a Pénzüntézetí Központ után a haszonbérletnek meg szerzendő kölcsönél.

Az ezek és a 18 milliárdos angol kölcsön közötti hasonlóságok a városi nyomdávállalat támogatására fordítandók. Mindezek figyelembe vétele mellett a tanács javasolja, hogy a közgyűlés adjon megbízást a Magyar Földhitelintézetnek a 18 milliárdos kölcsön megszerzésére.

Dr. Hegedűs Jenő bizottsági tag a javaslat előterjesztése után két szempontot ajánl a közgyűlés figyelmébe: az egyik a kamat olcsósága, a másik a lekötöttség. Kifejti hogy az ismertetett feltételek mellett ezt a 18 milliárdos kölcsönt nem tartja a legolcsóbbnak, mert a kölcsönt a város angol fontban kapja meg s kilenc hónap múlva ugyancsak angol fontban kell azt visszafizetnie.

Ennél azonban sokkal fontosabb a lekötöttség kérdése. A külföldi kölcsön, legyen ez bármilyen val-

ta és bármilyen feltételű, csak akkor szorgalmazható hasznosan a célját, ha hosszabb időre van lekötvé. Ebben az esetben azonban kilenc hónapos váltókéleséssel van szó, amit csak akkor lehetne szerinte elfogadni, ha megvan a kölcsön visszafizetését feltétlenül biztosító möltőke fedezet, amely nem válhat illuzóriussá. Erre annál is inkább szükség van, mert külföldi kölcsönnél halasztásra számitani semmi körülmények között sem lehet.

Rámutat arra, hogy a magyar államháztartás szanalása és egyen súlyban tartása csakis a külföldi kölcsön útján volt elérhető. Én így az is bizonyos, hogy külföldi kölcsön nélkül a magángazdaságok szanalása is ki van zárva. A legnagyobb melegséggel és beleegyezéssel látja, hogy Debrecen városa is kölcsön által kívánja szanalni gazdaságát, de nem tartja helyesnek, hogy a felveendő kölcsön csak átmeneti. Ismételtlen hangsúlyozza, hogy ha a város ezt a kölcsönt a jelenlegi feltételek mellett venné fel, elő kell teremteni a mobilfedezetet.

Steinfeld István szólott még ezután, majd a közgyűlés a 18 milliárd angol kölcsön felvételére vonatkozó tanácsai javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Ennek befejeztével a közgyűlés a Debrecenben közlekedő hat autótaxi viteldiának szorzószámát, — amelyet a városi tanács annak idején ideiglenesen kétülésesnél 5500, nagyobbánál 8500-ban állapított meg — tanácsai javaslatra 5000, illetőleg 6000-ban állapította meg.

A volt városi közkórház ügye

Határozatot hozott a közgyűlés a volt városi közkórház sokáig húzódó bonyodalmas ügyében is. Köztudomásu, hogy Debrecen városa néhány évvel ezelőtt azzal a kikötéssel adta át a kórházat az egyetemnek, hogy annak közkórházi jellege még továbbra is fenntartandó. Ehhez a kikötéshez maga a kultuszminiszter is hozzájárult. Ennek ellenére a klinika nem teljesíti kötelezettségét. A legsúlyosabb betegeket sem helyezik el a kórházban, ami most már tarthatatlan állapot. Épen ezért a törvényhatósági bizottság oly értelmű felirattal fordul a kultuszminiszterhez, hogy a klinikát szigoruan utasítsa vállalt kötelezettségének betartására s hagyja meg a város által átadott kórháznak közkórházi jellegét.

Nagy víva a három bérház építése körül

Ezután Borsos József th. tanácsnok ismertette a DMKE mögötti kislakásos három bérház építési ügyét. A város ugyanis — mint ismeretes — egyrészt a lakásinség, másrészt a nagy munkanélküliség enyhítése céljából a DMKE internátus mögötti telkein három, egyenkint kétemeletes bérházat épített s ezeknek felépítésére zárt versenytárgyalást tűzött ki nyolcnapos határidővel. A versenytárgyalás eredményeképpen 6 ajánlat érkezett be, melyek közül kettő budapesti, négyet pedig helybeli cég tett a városnak.

A fővárosi Palatinus-cég 3916, a Stegmüller-cég 3390, Tóth Lajos 3300, Erdődy Lajos, Fehér és Ritter-cég 2670, az Építőipari rt. 2330 s végül a fővárosi Stabil rt. 2256 millió koronáért hajlandó elvállalni a megbízást. Ezek az összegek a város által megszerzendő 14 és fél százalékos hitel folytán természetesen valamivel növekednek. — Amint az ajánlatokból is látható, a Stabil rt. végeznél a legolcsóbban az építési munkálatokat s így a tanács ezt az ajánlatot fogadta el, természetesen azzal a megszorítással, — ami különben a versenytárgyalási feltételeknek is egyik legfontosabb pontja volt, hogy akár helybeli, akár fővárosi cég vállálja is a munkát, köteles azt egyenlő feltételek mellett, helybeli iparosokkal végeztetni s a munkálatoknál csakis helybeli munkásokat foglalkoztatni s az anyagot helyben szereztetni be.

A Stabil rt. által jelzett összeg végeredményben a hitel folytán is megnövekedve, 2626 millió koronát tesz ki s így is körülbelül 200 millióval olcsóbb, mint az utána következő legkedvezőbb ajánlatot tevő cég. De ettől eltekintve, a Stabil rt. ajánlata, illetőleg annak elfogadása máskülönbön is kedvező, amely nyíben ez a cég építette fel az elmúlt évben is az első bérházat s ezzel a szakkörök minden tekintetben meg voltak elégedve. Pontos és jó munka volt.

A városi tanácsnak a Stabil-cég ajánlatának elfogadására vonatkozó ajánlata nagy vitát provokált ki a közgyűlésen.

Megindul a vita

A tárgyhoz elsősorban dr. Radó Rezső szólalt fel. Felszólalásában rámutatott arra, hogy a város iparosságá hosszú idők óta szakadatlanul várta a középítkezéseket, amelyekre betérjeshette volna mindenki a maga ajánlatát, pályázatát. A városi tanács azonban ezt nem tette lehetővé. Az történt, hogy generál-vállalkozónak akarták kiadni a munkát, holott Debrecenben is akad nagyon sok elsőrendű vállalkozó és kiváló munkaerő, akikkel a város olcsóbban tudná elvégeztetni a munkát.

— Teljesen átérzi a helyi szakmabeli iparosság panaszát, most tőlük a zárt versenytárgyalás kiírása által s ezzel egy néhány vállalkozó

Az Alföldi pince vendéglőben

étkezési szalon

Ébéd Menu 23000. vacsora 20000

Tetszés szerinti VILLÁSREGGELI egy pohár sörrel és egy kenyérrrel	LEVES SÜLT KÖRTELEL ÉS SALÁTAVAL TÉSZTA TORTA VAGY SAJT	Egy pohár udvari sör 4 ezer korona
9 ezer korona		Egy korsó udvari sör 7 ezer korona
		Egy pohár Bak-sör 6 ezer korona
		Egy korsó Bak-sör 10 ezer korona

Estéknél Berkí Lajos zenekarával mazsikál

meghívásával tényleg el lett véve az alkalom még arra is, hogy beadhassa a maga ajánlatát. Indítvá nyozza, mondja ki a közgyűlés, hogy a tanács hirdesse meg újra a versenytárgyalást, amely azonban általános és nyilvános legyen. Komplikált számításokkal igyekeznek kifejteni, hogy a város 4 és fél per centet takarít meg, ha nem idegen, hanem helybeli vállalkozónak adja ki a munkát. A tanács javaslatát nem fogadja el.

Egy kis humor

A következő felszólaló Zelinger Ede, mindenben magáévá teszi Radó Rezső álláspontját.

— Mert — mint mondotta — csapni való ember volnék, ha nem így tennék. (Derűtség.)

— Ne nevesen, polgármester úr, mondok még egyebet is! (Altános derűség.)

Zelinger fejtegeti, hogy a polgárok érdekeit biztosítani kell még akkor is, ha esetleg drágább valamivel a helyi cégek ajánlata. Ez nem zsebkérdés, hanem életkérdés. Ő is új versenytárgyalás kiírását javasolja.

Markovics Elemér, Steinfeld István, Békés Gyula és Radó Rezső fel-

szólalásai után dr. Magoss György reflektál az elhangzott érvekre és kijelentette, hogy tegnap délelőtt az ajánlatot tevő egyik helybeli cég azt a nyilatkozatot tette előtte, hogy az igazság a városi tanács részén van s ő visszalép az ajánlatról.

— Természetes dolog, — mondotta a polgármester, — hogy felesleges nemzeti ajándékot adni azoknak, akik erre nem is reflektálnak.

Ezután szavazásra tették fel a tanács javaslatát, amelyet a közgyűlés ériási többséggel elfogadott.

Utána a közgyűlés több haszonbérleti ügy tárgyalása során a városi tanács, valamint a jog és pénzügyi bizottság együttes javaslatára határozatilag kimondotta, hogy a város a haszonbérletből a bérleti szerződésben kikötött idő előtt senkit nem enged, hanem szükség esetén szakértőkkel vizsgálattja meg a helyzetet a körülményekre való tekintettel s ha szükségesnek mutatkozik a bérlet kérelmére esetleg haszonbérleti fizetési halasztást engedélyez.

Ezután néhány jelentésként egy letárgyalásával dr. Hadházy főispán a közgyűlést déli 12 órakor berekesztette.

zotti adni Sipos Bálintnak, ezenkívül adott neki még egy öltözet fekete finneplő ruhát is, amelyet 6 hónapi becsületes munka után örökre neki ígért.

Sipos Bálint azonban nem becsülte meg jó helyét, hanem ruul visszaélit vitéz Varga József jószágával s 38 napi ottlét után megszökött magával vive a használatra

adott ünneplő ruhát is, amely csak később lett volna az övé.

A debreceni törvényszék: dr. Serly Jenő táblabíró, törvényszéki tanácselnök elnöki tétel ma délelőtt Sipos Bálintot sikkasztás bűntette miatt 8 hónapi börtönrre ítélte. Az ítéletet az ügyész és a vádlott megfellebbezték, a védő ellenben belenyugodott.

Mussolini nagyszabásu politikai terve

A szláv és germán imperializmus ellen

olasz-román-magyar-osztrák-görög szövetség alakul?

Bécs, június 11.

(A Tiszántúli Hírlap bécsi levelezőjétől.) Diplomáciai körökben néhány nap óta a görög-jugoszláv tárgyalások meghiusulása képezik a szóbeszéd tárgyát. A belgrádi kormány által nagy hűhóval beharangozott jugoszláv-bolgár-szövetség terve kutba esett. Diplomáciai körökben a tárgyalások meghiusulását Olaszország sakkhúzásainak tulajdonítják. Eszerint, miként a T. H. bécsi levelezőjét ma egy előkelő diplomata tájékoztatta, Mussolini a germán és szláv imperialista törekvésekkel szemben új középeurópai blokkot akar létrehozni és ebben szerepet szánt Görögországnak is. Ez az oka annak, hogy a görög kormány az utolsó pillanatban meggondolta magát és nem hajlandó szövetségre lépni Jugoszláviával.

Mussolini szerint Középeurópa birtokáért, illetőleg a hegemonia elnyeréséért csakhamar megindul a harc a szláv kiséntente, illetőleg Prága, valamint a germán-német-birodalom között. Prágának és Belgrádnak eddig sikerült a latin Romániát saját céljaikra felhasználni. Németország viszont számíthat Ausztriára és esetleg Magyarországra is, amely Ausztria csatlakozása esetén kénytelen lesz a német birodalom felé orientálódni. Ennek következtében Olaszország teljesen kikapcsolódik majd a középeurópai politikából és ha Jugoszláviának sikerülne Görögországgal megállapodnia, úgy a Balkánon is elvesztené pozícióját. Ennek következtében Mussolini immár erőlyes és aktív külpolitikába akar kezdeni. Már is puhatolózott Athenben és Bukarestben, hogy az illető kormányok milyen álláspontot képviselnek az esetleges olasz-görög-román-szövetség ügyében. Allíólag úgy a bukaresti, mint az atheni

kormányok szívesen részt vennének egy ilyen hármasszövetségben, mivel úgy Romániának, mint Görögországnak is érdeke, hogy fedezzel magukat a szláv, vagy germán aspirációkkal szemben. Mussolini új akciójának első etappja tehát az olasz-román-görög-entente lenne, amely talán még ebben az évben megalakul. Egyelőre teljesen bizonytalan, hogy ebben az esetben Románia megmarad-e továbbra is a kiséntenteben, valószínű azonban, hogy az új szövetség perfektuálása után Románia kül- és helyét a kiséntenteben Lengyelország foglalja el.

Az új hármasszövetséget Mussolini azonban csakhamar öts szövetséggé akarja fejleszteni, még pedig Ausztria és Magyarország bevonásával. Ausztria bevonása egyezsémindenkorra meghiusitana a Németországhoz való csatlakozás tervét. Magyarországra viszont azért van szüksége az új szövetségnek, mivel ebben az esetben az északi és déli szlávokat az egységes olasz-osztrák-magyar-román front választhatja el egymástól.

Benesnek tudomása van Mussolini nagyszabásu tervéről és az elmúlt héten azért akart Briand francia külügyminiszterrel tárgyalni, hogy megnyerje a francia kormány támogatását Mussolini akciójával szemben. Briandnak azonban az az álláspontja, hogy Franciaország már éppen eléggé exponálta magát, elég áldozatot hozott keleti szövetségeseiért és mivel Mussolini terve egyttal megakadályozná az osztrák-német uniót is, a francia kormány nem léphet fel az olasz törekvésekkel szemben és nem teheti ki Franciaországot annak, hogy az olasz kormány is végleg cserbenhagyja a párisi kormányt.

Szemere Pál.

Vakmerő zsebtolvajlás a piacon

Mig a kofával alkudott, ismeretlen tettes kilopta zsebéből a pénzét

Az utóbbi időkben Debrecenben rendkívül elszaporodtak a tolvajok. Lépten-nyomon történnek kisebb-nagyobb lopások, melyeknek tettesei csak ritkán kerülnek rendőrkézre. Kétségtelen, hogy ezeknél a tolvajlásoknál nagy szerepet játszik az alkalom, melyet a rosszra hálamos emberek mindig kiszoktak használni.

Ezek az alkalmi tolvajok különösen nagy előszeretettel keresik fel az olyan helyeket, ahol sok nép fordul meg. Így a piacokon igen sok a tolvaj. Nap-nap után érkeznek jelentések a rendőrségre, hogy ismeretlen tettesek a békés, gyanútlan emberek zsebéből pénzt lopnak ki, vagy a kosarukból húst, gyümölcsöt s egyéb holmit emeltek el.

A mai napon szintén ilyen vakmerő zsebtolvajlás történt a Rózköci-utcai piacon Tóth Istvánné Csillag-ucca 6. szám alatti lakosnő ma reggel kiment a piacra bevásárolni. Mikor az egyik kofával megalkudott,

ki akarta fizetni a kijelölt árát. Zsebébe nyúlt, hogy fizessen, ekkor azonban nagy megdöbbenéssel kellett konstataálnia, hogy a zsebé őt hiányzik az a 400 ezer korona, melyet vásárolni vett magához. Mig ő a kofával alkudozott, ismeretlen tettes kilopta zsebéből a pénzt.

A kellemetlen feledés után Tóth Istvánné azonnal szót a rendőrség s panaszt tett az ism. tetlen zsebtolvaj ellen. A kérosult fellelitése alapján a vakmerő nyomozást indított a vakmerő ismeretlen tettes kézrekerítésére, de kevés a remény arra, hogy kitétet megállapítsk.

Ez az eset, mely csak egy a sok közül, kell, hogy nagyobb óvatosságra intse az embereket. Jól teszi a vásárló közönség, ha a piacokon jobban vigyáz a kosarára és a zsebére, mert sohasem lehet tudni, hogy a zsebtolvajok mikor kitörnek ki.

Több, mint 9 évet töltött börtönben.

A háládatlan cseléd — Most a bíróság 8 hónapi börtönrre ítélte sikkasztás miatt

A társadalomra és a közbiztonságra nézve veszélyes egyéneknek nézve a belügy- és az igazságminiszter a szükségnek megfelelőleg olyan intézkedéseket is szokott tenni, amelyek az ilyen nem kívánatos elemeknek az országból való kitélítését rendelik el. Azonban ezen intézkedések szokásba vétele óta az is sürűn előszokott fordulni, hogy ha az ilyen kitélített egyének ígéretet tesznek arra, hogy itnmaradhasuk esetén tisztességes munkával fognak foglalkozni s ezen ígéretük valószínűséggel bír, ilyen esetben a hatóság eláll kitélítési határozata végrehajtásától.

Ilyen kitélített ember volt Sipos Bálint 47 éves napszámos is, aki életéből már több mint 9 évet töltött lopás miatt különböző fegyházakban és börtönökben. Azonban ez a sok büntetés nem hatolt rá soha javítólag, hanem amint kiszabadult a börtönből, megint csak visszatért régi foglalkozásához, a lopáshoz.

Sipos Bálint végül is 1925 év április havában a debreceni állam-

ról kitélította. Sipos Bálint azonnal fogadkozott, hogy ő megjavul és tiszte ségesen fog dolgozni, csak hagyják itt Debrecenben.

A kihágási ügyosztály annál inkább is elállott Sipos Bálint kitélítésétől, mert Vitéz Varga József államrendőrségi altiszt hajlandó volt kerti munkára cselédjének megfogadni. A megegyezés szerint Vitéz Varga József havi 200 ezer koronát, teljes ellátást, lakást és ruhát tarto-

— Köszönetnyilvánítás. Mindenkinek, ki felelegem elhunytia feltett érzett bánatomban résztvett, ezuton mondok háts köszönetet. — Dr. Kertesz Endre.

— Evzáró ünneplő a honokerti óvodában folyó hó 14-én vasárnap délután tartatik meg, melyre az érdeklődőket szívélyesen meghívja az óvodónő.

— Halálozás. Özv. Tibay Sándorné szül. Sztraka Mária f. hó 11-én, életének 63-ik évében elhunyt. Temetése szombaton d. u. 4 órakor a Kosuth-utcai ref. temető halottas házából lesz.

— Rágurult a söröshordó. Vélletlen baleset érte Asztalos Imre Szotyori-u. 46. sz. alatt lakó fuvarost. Sört szállított a Lókodi léte vendéglőbe és mikor az egyik 100 literes hordó a pincébe eresztette volna le, megcsuszott és a felt hordó elűötte. Szerencsére csak az arcán szenvedett fájdalmas, de nem veszélyes sérüléseket.

— Az általmi főreáliskola tornavizsgálja. Holnap szombat délután fél 5 órai kezdettel tartja meg az általmi „Fazekas Mihály” főreáliskola igazgatósága a növendékek évzáró tornavizsgáját. A tornavizsgán felvonulnak az intézet összes növendékei és bemutatják a képességeiket futásban, magas és távolugrásban, súlydobásban, vívásban. — Igen nagy küzdelem lesz az intézeti tornász bajnokságért is. A guák és egyéb sportmutatóványok is lesznek a tornavizsga keretében bemutatva. A tornavizsgán a ref. tanítóképző-intézet 20 tagu zenekara működik közre indulókkal és egyéb klasszikus számokkal. Belépőjegyek az iskolai előcsarnokában várhatók. A szülőket és érdeklődőket ezuton hívja meg a tornavizsára az Intézet igazgatósága.

A Gambrinusban
Kiss Jóska
elsőrendű zenekara muzsikál.

Üzlet felosztás miatt
a raktáron levő női és férfi szövet zeug, jeharomend, vízszon, schiffon, batista, alsó- és paplalepedő vászon, paplan, lyoceru, sephir, trenc, kanavasz, karton, volár, barchet, flanel, női, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő kötél és rövidaru-t
melyen kizárított árban árusít
RÓTH IMRE divataruháza
CSAFÓ-UTCA SZÁM 37. BURGONDIA SAROK

Hírek

A Tiszántuli Hírlap szerkesztősége és kiadóhivatala új helyiségében.

A „Tiszántuli Hírlap” szerkesztősége és kiadóhivatala már az új helyiségben, Arany Bika épület József kir. herceg-utcai részén, a volt Arany Bika-mozgó helyiségében található. A szerkesztőség telefonszáma 789, a kiadóhivatalé 788. A szerkesztőségi órák reggel 10 órától délután 4 óráig. A közönséget saját érdekében is kérjük, tartsa figyelemben a szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámát.

Hirdetőknek, olvasóink, előfizetőink

szíves figyelembe ajánljuk, hogy a kiadóhivatalra tartozó (hirdetési, előfizetési és tudakozási) ügyekben telefonon a 7-88. számot hívják.

— Rendkívüli közgyűlés az Ipartestületben. Az Ipartestület június 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart a testület disztermében a következő tárgyakkal. 1. Alapszabálymódosítás. 2. 18 rendes és 18 előjárásági póttag választása. 3. I. Mester Iparos és tanonc vizsgáló bizottsági tagválasztás. Ezen közgyűlés az iparosság szíves figyelembe ajánljuk.

— Beiratkozás a debreceni m. kir. gazdasági akadémiára. Az 1925-26. tanévre jelentkezők, — miután a felvétel csak korlátozott számban történhetik, — eredeti gimnáziumi vagy reáliskolai vagy 4 éves felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal és születési anyakönyvi kivonattal, nemkülönben a szüleiknek vagyoni állapotát feltüntető hátrahagyott bizonyítványa felleltetésre feldolgozott június 15-ig köldjék be az akadémia gazdaságához, honnét június 30-ig a felvételről szóló kiírás megküldetik. Az akadémia nagy internátussal is rendelkezik, hol a halgatóság teljes ellátásban részesülhet. Kívánatra az akadémia részletes tájékoztatót küld.

— Képzéskiosztás. Csűrös Béla festőművész legújabb munkáiból (arcok, tájképek, rajzok) műtermi képzéskiosztást rendez, református főgimnázium II. emeleti műtermében. A képzéskiosztás iránt már is nagy az érdeklődés a művészetet szerető közönség körében. Nyitva lesz: jun. 14-24-ig. Vasárnap 10-12-ig, hétköznap pedig 10-12-ig és 3-6-ig.

— Nagyszabású jótékonycélú gyermek színelőadás lesz vasárnap délután 4 órakor a Csokonai-színházban. A szereplő kiscsíny tanulók meglepő ügyességgel, művészi nívójú játékokat fognak produkálni. Lesz a műsoron prólóg, tánc, melódrama, vígjáték, tréfa stb. Komann Hugó zeneanár vezetésével a 24 tagból álló „Debreceni Szimfonikus zenekar” kíséri az előadást. Nagy meglepetést fog nyújtani a vígjáték betéte és prólóg, továbbá a „Királyfi házasodás” című gyönyörű mesejáték, az „E y d” Firenzében” című látványos melodráma és a „Panasz-kodnak a magyar szelék” című hazafias, irodentia színjáték. Az előadásnak édeskedése, hogy azon 75 gyermek szerepel. Jegyek a Lipcsei Színházban (B ka-épület), Csillag Arthurnál, Aczél Henriknél és Fricz-kahatónk.

Sajtópör a „Szerkesztői üzenet” miatt

Ismeretes az a harc, mely Hajdu vármegye és a „Hajdusági Virradat” című hetilap közt folyt évek óta és azzal végződött, hogy 17 hónap előtt a lapot a belügyminiszter betiltotta. A lap szerkesztője ellen egész sereg sajtópör indult, melynek nagyrésze azonban békés uton nyert elintéztést, amennyiben a vármegye törvényhatósági bizottságának, albizottságainak és tisztikarának a cikkíró megfélemlő elégtelt szolgáltatott, több sajtópör azonban a vádlott felmentésével végződött, mert állításainak valódiságát sikerült bizonyítani.

Az egyik sajtópörben, melyet dr. U. Szabó Lajos hajduböszörményi közjegyző, virilis megbízottsági tag indított a „Hajdusági Virradat” ellen, a törvényszék 2 millió korona fő- és 200.000 korona mellékbüntetésre ítélte Rostkowitz Arthur hírlapíró. A sajtópört a főmagánvádló a következő és a „Szerkesztői üzenetek” közt megjelent közleményért indította:

„Az „U” csak „u”. Az U jelző csak azt jelenti, hogy az U. Szabó-család Ujvárosról való. Megkülönböztetésül kapták a jelzőt, mert voltak és vannak Boesky által telepített ősi hajdu Szabó-családok is. Az „ujvárosi” jelző tehát nem „Ujvárossy” nemes név, hanem csak „az ujvárosi határból való leszármazás jelzője”. A család egyik tagját annak idején a katonaságnál igazolásra szállították fel a különös, két „ss” és „y”-os előnév használatára miatt.”

Bár a vádlott a kellő időben kérte a valódiság bizonyításának elrendelését, a törvényszék a főmagánvádló által előterjesztett ellenbizonyításnak adott helyet és vádlottat elítélte. A vádlott és védője, dr. Szemere Antal ügyvéd az ítélet ellen felebbezéssel és semmisségi panasszal is éltek és annak alapján az ítéletábla elrendelte a valódiság bizonyítását. Több tanu eskü alatt vallotta, hogy köztudat volt Hajdu böszörményben, hogy az U. Szabó-család ujvárosi származású és az U. jelző a Szabó-név előtt ennek a jelzője, meghatározója, nem pedig előnév. Közben az ítélet, hogy főmagánvádló, aki eddig dr. Ujvárossy Szabó Lajosnak írta magát, nemeslevele alapján elhagyta a ragadék Szabó nevet és most dr. Ujvárossy Lajos lett véglegesen. A belügyi kormányzat az iratokhoz csatolt leirat alapján.

Ez ügyben a felebbezést az ítéletábla a Perjessy-tanács tárgyalta. A főmagánvádló a tárgyaláson nem jelent meg. A vádlott azzal védekezett, hogy főmagánvádlót nem akarta rágalmazni, sőt személyében nem is érintette, csupán a család helytelen névhasználatára mutatott rá. Szemere Antal dr. ügyvéd védőbeszédében hangoztatta, hogy vádlott nem követett el bünteselekményt és állításainak valódiságát sikerült bizonyítani.

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, amennyiben nem rágalmazás, hanem becsületsértés vétségében mondotta ki vétkesnek, ezért 800.000 korona fő- és 200.000 korona mellékbüntetésre ítélte. Vádlott és védője az ítélet ellen semmisségi panaszt és felebbezést jeleztettek be.

— Szent Péter ünnepén lesz a III. nemzeti zarándoklat Rómába. A zarándoklat gróf Zichy Gyula pécsi megyéspüspök vezetésével június 22-én indul el. Az Országos Nemzeti Zarándoklásra a jelentkezések már véget értek és megállapítható, hogy ez a zarándoklás is méltóképpen fogja a magyar katolicizmust a világ nemzeti között Rómában képviselni. A június 22-én Zichy Gyula gróf pécsi megyéspüspök kalocsai érseki apostoli adminisztrátor vezetésével induló zarándoklásban jelentős számban vesznek részt közép és felsőiskolák növendékei is. A zarándoklás útközben megtekinti az adelsbergi világhírű csepkőbarlangot, Velence és Firenze művészeti nevezetességeit és június 27-én érkezik Rómába, ahol 7 napig tartózkodik. A római tartózkodásnak egyik fénypontja lesz az, hogy a zarándokoknak alkalmuk lesz részt-

venni azokban a nagyszabású ünnep-ségekben, melyek Szent Péter és Pál apostolok ünnepén az Örökvárosban vannak. Szent Péter bazilikában XI. Pius pápa által tartandó ünnepi misén a zarándokok testületileg vesznek részt és közös kihallgatáson jelennek meg a Pápa előtt.

A római tartózkodás alatt megtekintik a város nevezetességeit és akik óhajtanak részt vehetnek egy napolyi kirándulásban is. A visszafelé vezető úton a zarándokok Páduban állanak meg, ahol a kegyelmi templomban tartott ünnepi mise után megtekintik a város nevezetességeit. A zarándoklás június 6-án érkezik vissza Budapestre.

Nekem legkedvesebb!

Mein-Kaffee.

ki úgy a keretből, mint az azelőtti években, amennyiben kevesebb volt a zöldgalydisztés, azonban az urnapi ünnep annál bensőbb és imponálóbb volt hatalmas tömegeivel. Többen sirtak, mikor a katonazenekar rázendített a Hymuszra.

Az urnapi misét, mely reggel 8 órakor kezdődött a templomban, dr. Lindenberger János püspöki helynök celebrálta teljes asszisztenciával. Misa után megkezdődött a körmenet, melyben a lámpákat a Szent Sziv-gárda tagjai vitték. Az utcákon felállított oltároknál Urfelemutatáskor a kivonult díszszakasz díszlovast adott le, a zenekar pedig a Hymuszra lépett.

A körmenet körülbelül 11 óra tájban vonult be a templomba, ahol Kovács Sándor káplán mondott szép szentbeszédet.

Az urnapi körmenet imponánsan mutatta, hogy Debrecen város lakossága tekintélyes százalékban katolikus. A hatalmas katolikus egyházi ünnep egyébként a szokásos keretek közt folyt le. A templomból legalább tízezer hívő szorult ki, ami annak bizonyossága, hogy a második r. kath. templom felépítésének évtizedek óta vajudó kérdése elodázhatatlan.

— Fűszerkiskereskedők Egylete értesíti tagjait, hogy a titkár hivatalos óráit az egyesület helyiségében minden vasárnap délelőtt 11-12 és szerdán 3-4 órában tartja, ahol úgy ad, mint egyébként nyelvekben díjtalanul ad felvilágosítást. Szaklapok és szakkönyvek állandóan a tagok rendelkezésére állanak az egyesület helyiségében.

— E' repült a félmilliósi bankó. A rendőrségen panaszt tett Goldstein Aladár birtokos, hogy Piac-u. 9. sz. a. lakásán az ebédülő szekrény nyílt fiókjából az odatett 500.000 koronás bankjegy eltűnt. Lehet, hogy szellőztetéskor a léghuzat röpitette ki, mert a nyomozás nem vezetett eredményre és a becsületes megtaláló sem jelentkezett.

— Meglopott kórházi ápoló. A klinika bőrgyógyászati osztályán a fürdés előtt Orosz János álmossdi illetőségű beteg aranypecsétgyűrűjét lehuzta és fürdésére várakozó be-teltársai megőrzésére bízta. Az értékes gyűrűt a fürdőszoza előtt a székre tette és fürdés után előbb lepihent, azután jutott csak észbe a gyűrű, azonban annak már csupán hullt helyét találta. A feljelentés alapján megindult a rendőri nyomozás, de nem vezetett eredményre az arany-pecsétgyűrű eltűnt.

— Boszorkányos gyorsasággal lopnak az alkalmi tolvajok. Minden alkalom megszüli a maga tolvaját ebben az agyonszanált világban. A rendőrségen panaszt tett F. B. r. Sándorné Mester-utca 7. sz. a. lakos, hogy a Péterfia-u. 15. sz. a. varroda szekrényéből az odatett értékes nyakslát ellopta valaki. Lehet, hogy tévedésből vitte el az illető, de 8 nap után sem hozta vissza. Nyomozzák.

Tízezer ember az urnapi körmenetben

A körmenet eleje már a Batthyányi-utcán járt, mikor a papság az oltári szentséggel megindult a templomból

Urnapiját ünnepelte szerdán az egész ország katolikusága. Fényes keretek közt folyt le ez a gyönyörű egyházi ünnep Debrecenben is. Olyan nagy tömeg vett részt az ünnepi körmenetben, mint még soha: legalább 8-10.000 főnyi tömeg vonult fel a hozzáértők becsülése szerint.

A méretekről igyekszünk képet rajzolni, mikor leírjuk, hogy a körmenet eleje, élén a kath. gimnázium, katonas, díszmenetben vonult cserkészcsapatával, már befordult

a Batthyányi-utca, mikor a kath. templomból az oltári szentséggel megindult a Szent Anna-utcán a menet a papsággal, végig a Piacon át a Kossuth-utca, és a Batthyány-utcán végig vissza a templomhoz.

Olyan tömeg vett részt a körmenetben, hogy a forgalmas utvonala kat teljesen elzárta. A körmenet tartalma alatt nemcsak a kocsis- és villamosforgalom szünetelt, hanem még a személyforgalom is. A külső képe az utcáknak nem emelkedett

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUKA SZÖVETEK
 FELNEM DEZSŐNÉ (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE

Hirdessen lapunkban!

— **Tornaünnepély a piarista gimnáziumban.** Folyó hó 13-án szombaton délután fél 5 órakor az intézet udvarán tartja tornaünnepélyét a piarista gimnázium ifjusága. Az ünnepélyen a helyőrség zenekarán a változatos programja kíséretében a tanuló ifjuság a nyilvánosság előtt fogja bemutatni gyakorlati készségét a sport különböző ágaiban. Az idén a magasnyújtón tornázók közül fogja elbírálni a bizottság az intézeti ba-nokságot, amely legérdekesebb pontja lesz a gazdag műsorban. Nagy érdeklődéssel tekintünk az ugróasztal gyakorlatokra, amelyek igen régen nem szerepeltek debreceni középiskolákban, magaskoriát, atletika s különösen a küzdőjátékok fogják lekötöni a közönség figyelmét. Minden arra mutat, hogy az idei ünnepély a tavalyit jóval felül mulja. Jegyeiket ülőhely 15.000, állóhely 7.00 koronás árban az intézeti tesztelési tanáránál a helyszínen lehet előre váltani.

— **A ref. tanítónőképző torna-vizsgálója.** A ref. tanítónőképző és a hozzá tartozó elemi gyakorlóiskolák csütörtökön délután mutatják be a testedzés terén elért eredményeiket. Erről az eredményről csak jól lehet mondani. Kedves látvány volt a felvonulás, melyben 7—18 éves növendékek vettek részt. A képzős növendékek mutatták aztán be szabadgyakorlataikat és játékaikat, mindenik megletszően a jó vezetés és fegyelmertéség. Ha a növendékek szelemileg is olyan akrobaták, mint fizikai ag, úgy a jövő generáció jó kezében lesz. Kiss Aranka, kiváló tornatanárnőnek bizonyult. A gyakorlóiskola I—II. osztályu növendékei meglepő precizitással végezték az izlées szabadgyakorlatokat, de mégis legkedvesebbek voltak egészen egyszerű csatájátaik közben. Ez a sok munkát és kiváló szakmúdsítást feltételező munka Nánay Béláné gyák. isk. tanárnő érdeme, ki ezan a téren is elsőrendűt produkált. A III—IV. osztályu növendékei mutatták aztán be Kondor Erzsébet tanárnő vezetése alatt pompás szabadgyakorlatait és játékaikat.

— **Férfi ingek már 79 ezertől 175 ezer koronáig raktárról,** vagy mérték szerint nagy választékban. Benyás Emil főtéri üzlete, Tiszapolc

— **Tükrögyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése,** Sipkovits, Sziv-u. 14—15. Telefon 356.

— **Kőművesmesterség kézikönyve** (Némethy-féle) 920 képpel, ötödik kiadása. Kapható Antalffy könyvkereskedésében Telefon 612.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** Mindnyáján legyünk ot az Ipartestület rendkívüli közgyűlésén, mely folyó hó 14-én vasárnap délelőtt lesz a testület dísztermében, hogy előljárási jelölteink győzelmét biztosítsuk. Elnökség.

— **Vigszínházban Tell Vilmos.**

— **Kérelem a kereskedő főnökkökhöz.** A vármegyei és debreceni Levente Ifjuság vasárnap, folyó hó 14-én délelőtt és délután tartja Levente avató és sport ünnepélyét a nagyerdei DTE pályán. Felkérjük Debrecen kereskedőit, hogy a délután 3 óráról tartandó ünnepélyen már azért is sziveskedjenek megjelenni, mert a Levente avatás előtti beszédet Somossy László nagykereskedő tartja, mint a Debrecenben legelőször megalakult kereskedő Levente Ifjuság Egyesületének elnöke.

— **Vigszínházban Tell Vilmos.**

Közgazdaság

A buza 5 ezer koronával emelkedett

Ma az irányzat már nyitáskor lanyha volt és gyenge külföldi jelentésekre a fözsdeldő további folyamán újabb lanyhaság állott be. Az átlagos árvesztés, amely alól az alig volt kivétel, 4 százalékra tehető de egyes értékek 10 százalék áresést is szenvedtek.

Terményfözsdé.

A mai terményfözsdén az irányzat nagyjában tartott volt. Az öbuza irányzata barátságosabb, az új buza lanyhább.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 515—517 fél, egyéb 512, 515 fél, 77 kilós tiszavidéki 520—522 fél, egyéb 517—520 fél, 78 kilós tiszavidéki 525—527 fél, egyéb 522—525 fél, rozs 415—420 fél, tak. árpa 320—330, sörárpa 380—420, köles 270—280, zab 440—450 tengeri 310—315, korpa 230—235.

Zürichi zárlat

Páris, 2532, London 2503 és fél Newyork 515 és egynegyed. Brú-

sel 2445, Milanó 2040, Hollandia 20730, Berlin 123, Bécs 7266, Szófia 375, Prága 1527., Varsó 9900, Budapest 7250, Belgrád 870, Bukarest 245.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvásári maradvány 1000, érkezett 1296, eladva 290. Zártvásáron eladtak 12 darabot. Árak: fiatal könnyű 16—18, nehéz 18.5—21.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Isk	Ár
Dollár	70470 K	71250 K
Angol font	344900 K	347000 K
Hollandi forint	28150 K	28525 K
Francia frank	3449 K	3464 K
Svájci frank	13765 K	13844 K
Léva	512 K	520 K
Cseh korona	2089 K	2113 K
Lira	2810 K	2848 K
Lei	337 K	339 K
Dinár	1174 K	1193 K
100 n. márka	16690 K	16854 K
Langyel márka	13460	13614
Osztrák korona	9900	10050

Színház

Péchy Erzsi vendégszereplése Debrecenben

„Szép Heléna” és „Lili bárónő” a Csokonai Színházban.

Péchy Erzsi sorozatos debreceni vendégszereplése iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Szerdán és csütörtökön este szép közönség gyűlt össze a színházban, melynek nézőtere azonban még így sem telt meg egészen. Annak a publikumnak egy része ugyanis, mely a Steinhart-estéken minden helyet betöltött, most hiányzott a színházból, noha a vendégművész határozottan kivételes érdeklődésre tarthat számot.

A kiváló primadonna szerdán és csütörtökön „Szép Heléna” címszerepét kreálta. Ez az operett, melynek Offenba há örök szépségű, zseniális muzsikája adott halhatatlanságot, még ma is iriss és ötletes. Külön érdekessége, hogy a címszerep egyik parádés szerepe Péchy Erzsik, aki a legkulturáltabb operett-primadonnáink közé tartozik. Játékából talán hiányzik a könnyedség, nem elég intuitív, de mindig finom és bájos. Hangja csodálatosan hajlékony, tiszta fényű s énekturna oly öleletes, mint csak kevéské az országban. Akár énekel, akár beszél, kiejtése mindig pontos és klasszikusan magyar s emellett gyönyörű alakjával és zseniorozó arccal teljes illuziót keit. Felléptét már az első este tomboló lelkesedés kísérte. A közönség vas-

tapsokkal jufalmazta a kitűnő vendégművésznőt, aki mellett Szigethy Andor nagyszerű Meneas-alakítását kell kiemelnünk. Pompás groteszk figura volt s ötletességé szinte színporkázott. Bárdonyi Ferenc gyönyörűen énekel, de játéka semmi fejlődést nem mutatott. Hiába, így jár az, aki mindig csak vezetőszerepet akar játszani. Halassyné ismét páratlan volt humoros szerepében. Rolkó József egy kicsit arasztikus, de zseniális Kalchas. Csolnaky Gyula egészséges humoru Agamemnon, Krompachi István szép hangu Achillese elismerést érdemel. Szilágyi Marcsa kedves Orestes volt. Markovits Bandi és Károlyi Vilmos a két Ajax szerepében vetélkedett egymással a sikerért A kar hihetetlenül győnye volt.

Hasonlóképpen nagy tetszés kísérte Péchy Erzsi felléptét Martos Ferenc „Lili bárónő” című ügyes operettében, melynek invenciózus muzsikát dr. Huszka Jenő komponálta. A vendégművész ebben a darabban is feledhetetlen élményt szerzett a nézőknek. Játéka itt simább, közvetlenebb volt s egyénibb tudott lenni.

Énekturnája valóságos frappirozta a közönséget, mely fenntartás nélkül, őszinte lelkesedéssel tapsolta meg minden egyes jelenést a felvonások után pedig a vaslőgöngy előszóhotta. Ez a leltélen esmérés kétségtelen bizonyítéka annak, hogy Péchy Erzsi meghódította a debreceni publikumot.

Az egy tésből Unger István férfias illesházy grófia tűnt ki. Nagyszerűen énekel és kitűnően játszott. U. Kovács Terus egyik lezsebb siller taratta a színész szerepében.

Kedves, közvetlen és gyönyörűen táncol. Rolkó József Ma omszeghy bárója páratlan alakítás volt; bármelyik fővárosi színpadon megállanának a helyét. Markovits Bandi remek játékával, bő humorával és ügyes táncával marada dó sikert aratott. Torma Gusztó kedves, komornája és Károlyi Vilmos telemtényes komornyikja őszinte elismerést érdemel.

Mindkét darabot Unger István rendezte ügyesen és sok gondnal. Nem az ő hibája, hogy a kar, különösen az énekekben, rossz volt. A zene art Moller Mátyás kissé szabadjára hagyta s így a zene sokszor tulerős volt kíséretnek, majd pedig taktusokkal elébe vágott az énekeknek. (v. b. p.)

Színházi iroda jelentése

Darabcsere. Péchy Erzsi a kiváló primadonna vendégjátékának sorrendjében változást kellett eszközölni, úgy hogy ma pénteken A kék mazur, Lehár gyönyörű operettje holnap szombaton pedig A hollandi menyecske kerül színre. A közönség kényelmére a szombati Kék mazurra váltott jegyek ma pénteken, a malpénteki A hollandi menyecskeére váltott jegyek szombatra érvényesek.

Péchy Erzsi vasárnap este a Nótás kapitány diadalmas sláger operette Grete grófnőjét játsza.

A mozgószínházak műsora

VIGSZÍNHÁZ: Schiller Frigyes örökbecstű drámája filmen, Conrad Weidt és Erna Morena főszereplésével „Tell Vilmos” 2 részben, 10 fejezetben. I. rész A zsarnok ökle II. rész A sza adásg hajnal. Mind a két rész egy előadásban.

URANIA: A kék vizek vándora, (A lángtorony) Történet a norvég vizek partjáról 6 felv. Hella Moit és Paf Fjord főszereplésével. Kisérő Hamar egy pirulát. burleszk 2 felv. Jön: Octava Feuillet világhírű regénye filmen, Egy szegény ifjú története.

METEORBAN vasárnap „Az országban jegyese” és „Meseházaság” 2 sláger egyszerre. Előadások 3 óratól

— **Ezüst érem a kövezen.** Valószínűleg az urnapi körmenet alkalmával vesztette el valaki a mellén viselt „1849” évszámmal ellátott koronás érdemkeresztjét. — Ugyanakkor „Szabó Róza” névre szóló cselédkönyvet is találtak. Az igazolt tulajdonosok a rendőrségen (I. em. 67. ajtó.) átvehetik.

— **Vigszínházban Tell Vilmos.**

— **Mit hirdet ma az Ingóság-közvetítő** (Halvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban, Telefon 11—99. A Ingóság-közvetítőnél a legjutányosabb árakon és kevés pénzzel is beszerezhet mindent olcsón, Heti, vagy havi részletfizetésre is adunk: gyermekágyakat, gamofonókat, ebédlő- és háló villany-lusztereket, petróleum-lámpákat, falilámpa és ébresztő órákat, székeket, futószőnyegeket, összecusukható vaságyakat, asztalokat, szép diványokat, férfi és női ruhákat, férfiruházóveteket hozzávalókkal, egész és félhálókat, szalongarnitúrákat, egyes butordarabokat, vásznakot, függönyöket Páratlan alkalmi vételek: hat darab ebédlő-szék-bőrhuzával, teljes orobélműhelyberendezés, komplettaolaltok spalettakkal, 3x4 m. smyrdaszőnyeg, virágcsereptarók, bádogytelős korcsmai puló, egy lóra való löszerezám, Schöber-ágyak, teniszrakettek. Keresünk megvételre hencsereke, varrógépeket, butorokat és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood író gépek Debrecenben kizárólag az Ingóság-közvetítőben rendelhető meg részletfizetésre is.

Mosó-vásznak, luszterek

és nyári szövetekben
legnagyobb választék
Feldheim Imre

POSZTÓHAZÁBAN, KOSSUTH-UTCA 6. SZ.

Sport

A DVSC nagyszerű küzdelme a MTK ellen A MTK és FTC kerültek a döntőbe

MTK-DVSC 2:1 (1:1)

A budapesti bajnokságot a helyén Rakitovszkival állt ki, ami meg is látszott a játékon. A debreceni csapat az első félidőt szinte orkányszerű szél ellen küzdötte végig. Mai játékával ismét igazolta a szakértők eddigi véleményét, — hogy állandó erős ellenfelekkel mérkőzve megütné a budapesti I. osztály színvonalát. Az MTK-ra alig lehetett ráismerni. Ötletszerűen kapkodva játszott és a második félidőben sokszor a vidéki csapat került fölénybe. Az első félidő nyolcadik percében Molnár 20 méteres szabad rúgása váratlanul a debreceniek kapujába került. A 15. percben Vampics közepes távra áttört a MTK védelmét és szép helyzetet lévessel ki egyenlített. A hátralevő percekben a szőlőtől támogatott MTK nagy fölénybe került, azonban Hübner kapus bravurosán véd. A második félidő elejét a MTK leszorítja ellenfelet. A 10. percben sarokrugást ér el, de nem tudja kihasználni. A 14. percben Polanetzky II. erős lövését Kronacsék kapus nehezen fogja el. A 17. percben Opató kapusból fölé lö. A 25. percben nagy kavardás támad a debreceni kapu előtt, amelyet a kapus tisztáz. A 6. percben Szolárszky debreceni hátvéd megsérül és 12 percig nem játszik. Az MTK ekkor döntő fölénybe kerül. A 32. percben Jenny sarokrugását Molnár kapusból a debreceni kapuba rúgja. Az utolsó percekben a vidékiek erősen támadnak, eredményt azonban elérni nem tudnak és kiesnek a labdarúgó bajnokság vasárnapi döntőmérkőzéséből.

A DVSC határtalan lelkes játéka sok szimpátiát szerzett. Hübner kapus bravurosán védett. A bekkek jók voltak; Szolárszky II. jobb volt Molnárnál. A halvesorban Horváth volt a legjobb. A csatársor minden tagja nagy lelkesedéssel dolgozott. Büszkek vagyunk a DVSC-re!

FTC-Szomb. AK 1:0 (1:0)

A vidék legjobb csapata erős ellenfele volt a budapesti bajnokság második helyezettjének, mely csak szerencséjének és nagyobb rutinjának köszönheti a győzelmet. — A szombathelyiek erős szél ellen játszották az első félidőt, míg a második félidőben teljes szélesönd uralkodott a pályán. Szép mezőnyjáték akadt a mérkőzés. A szombathelyiek nagy kedvvel küzdöttek, míg az FTC igen nehezen kapott lábra. A 11. percben Kohut élesen a kapu fölé rúg. A 17. percben Héger erős beadását Weinhardt kapus kiejti. Héger a kapu fölé rúgja. A 18. percben Héger beadását Kelemen kapusból a SzAK kapujába rúgja. A vidékiek erős ellentámadással felelnek. Három sarokrugást erőszakolnak ki eredménytelenül. A sorozatos támadások az FTC egy bekkrendszeré miatt leszálláson akadnak meg. A 42. percben Krugler beadását Holbauer élesen a kapura lövi, amelyet Amsel kivéd. A 43. percben újabb sarokrugás az FTC ellen.

A második félidőben a SzAK a többet támadó fél. Német erős labdáját Amsel kiejti, a labda a kapu mellé gurul. A 14. percben Kruczer szép lefutását Hangler II. húsítja meg. A 17. percben nyomult fel hosszú szünet után az FTC. Kohut bombalövését a kapus kivédte. A 20. percben Holbauer lövését a kapus fogja. A 27. percben Kohut labdáját a kapufáról pattan vissza. A következő percben Statovicz váratlan lövését Weinhardt bravuro-

an fogja. Szédületes iramu játék alakul ki. A szombathelyiek gólja a levegőben lóg. A 34. percben Német bombalövését a kapufa védi ki. A 35. percben Kohut labdája ér kapufát. Az utolsó 10 percben a szombathelyi csapat nyomasztó fölénybe kerül, azonban kiegyenlítani nem tud.

A DMTE megnyerte a bajnokságot

DMTE-KIKSE 7:1 (0:1)

A KIKSE az ősről elmaradt 18 perces utómérkőzésre csak 5 emberrel állt ki. A DMTE ezzel a győzelmével az II. osztály bajnoka lett, ami egyuttal ugy hisszük egyuttal az I. osztályba való bejutást is jelenti.

DTE-BTK 2:1 (1:0)

Corinthian díjmérkőzés. Nívótlan, gyenge játék. A gólokat Farkas, illetve Engl szereztek meg. A DTE egyik gólja Stampf öngóljából esett Bíró Tamással. National Montevideo—Vienna 1:1 Bécs, június 12. Montevideo csapata tüneményes játékkal mutatkozott be tegnap Bécsben. Ha góllövő tudásuk arányban lenne egyéb nagy képességeikkel — szenzációs gólaránnyal győztek volna meg. A Vienna szerezte meg a vezetést Seiffert révén. Castro egyenlített ki. A II. félidő nagy Montevideo fölényt mutat, de az eredmény nem változik.

A MAC nemzetközi versenye

A versenynek fényét és érdekességét két meglepetés is növelte. A szegedi vasutas club igen édekes és sportzerű módon fejezte ki hódolatát a MAC 50 éves jubileuma alkalmával 21 tagból álló staféta-csapat esőtörtökön reggel 3 órakor indult el Szegedről és délután 4 órakor jelezték a harsonák, hogy a szegedi staféta-csapat a Margit-szigetre érkezett. A futókat autók kísértek, amelyek őket felhozták Pestre és az utolsó futóhoz a Hid előtt csatlakozott kettős rendben a 20 főből álló staféta-csapat. A staféta csapat egy körrel futott a pályán és aztán átnyújtották Muzsa Gyulának a csapat szépen faragott staféta botját. Nemsokára a csapat felsorakozott a pályán, akikhez lement Horthy Miklós kormányzó és mindenkihez külön külön hosszan és szívesen elbeszélgetett.

Alig fejeződött be a megható kis ünnepség, jelezték, hogy Labory dr. aki reggel fé 6 órakor indult el Esztergomból, a Duna vízében úszva, nemsokára megérkezik. A közönség izgalma pereről-perere nőtt, várva, hogy mikor tűnik fel a 13 fokos vízben Labory. Nemsokára az új római fürdőnél az öt kísérő csónakok között látható lett a nagyszerű úszó, aki a 71 kilométeres távot végigúszva 12 óra 3 perc alatt úszta meg. A közönség meleg szeretettel vette körül és lelkesen ünnepelte.

Rózsahegy nyerte a 100 méter 10,8 alatt. Gáspár mint serdülő 185 cm-t ugrott, Orbán és Szilágyi 181 cm-t. Távolugrás handicappban az előnyadó Bakó (MAC) 712 cm-es szenzációs eredményt ért el. 200 méteren Hajdu (FTC) 225 alatt megverte Juhász és a bécsi Rittert. Há masugrásban Somfai 1418 cm-el első lett, 5000 méteren a bécsi Kantor 16.03. 1 mp alatt előzte meg Bellonit és Grósz. Végül a svéd staféta csapat a svéd staféta csapat a MAC (Bakó, Somfai, Rózsahegy, Juhász) csapata 1:597 alatt országos rekordot állított fel.

Mindenféle butorokat !!

ajtókat, befelénylő és ki-benyiló ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. — Megrendeléseket igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalok
Jancsó Kálmán
asztalosárú-gyára
Debrecen, Simonyi-ut-Bárczi-u. 3.
Telefon 10—35.

Elmulik a tavasz, közeleg a nyár, Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár! Ez pedig csak úgy lehet, ha
Végthöl
vesz egy elegáns öltönyt alkalmi ruhakölcsönző intézet, Vár-u. 2

Poloskát
svédbogarat, tüskőt, 24 órában belül mindenki kiüríthetja aszabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható
STERN
testküzletében, PIAC-U. 10. Bikkával szemben.
Garantált minőségű patkány és egérgyűjtő állandóan nagy raktár

Makulatura
papir kapható lapunk nyomdájában (volt Bika mozgósínház helyiségében, József kir. herc.-u. 1.
Debreczeni István kárpitos — Halköz 8. szám Kész hencserek, diványok, matracok, garnitúrák raktáron javított áron elvállaljuk.

A nagyérdemű közönséget tisztellel értesítem, hogy a Kansz. temetkezési vállalatot megváltam és saját
temetkezési vállalatot alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Telefon **10-35.**
Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárczi-utca 3. szám
Jancsó Kálmán
asztalosárú és fakoporsó-gyára.

Befőttes és uborkás üvegek
nagy mennyiségben érkeztek olcsó árban beszerezhetőek
Blattner Gyula
üveg- és porcellán üzletében
Piac ucca 89. Royal-szállóval szemben. Telefon 468

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok és lakkok nagy raktára
Legfinomabb
nyán padlózománc 22000
Lakkum padlózománc 26000
Kapható: a
BERGER-féle
festékküzletben Debrecen, Csapó-u. 10

SPECIÁL HAJFESTŐ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Rammlinger hölgyfodrász
Varga-utca 1. (Iparbank.)
Illatszerek nagy választékban

WELLS
NAGY VILÁG TÖRTÉNETE
MAGYARUL
Több száz illusztrációval, térkép-és grafikomlékekkel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemzőgéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker! Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alaku, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665,000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)
Kérjen ismertetőt!
GENIUS KIADÁS

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Tűzifa vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Már várnymozsák, cementlapok, betonárak, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz.

Carbolinum nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletében, Piac-utca 10. Bikaival szemben. Telefon 856.

Terméskő, falazásra alkalmas — kapható a Debreczeni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönségnek szives figyelmét felhívni, hogy nőikalap üzletemet áthelyeztem Arany János-utca 37. számú házamba. Kérve további szives pártfogását, tisztelettel Jungreisz Mari.

Vizsgára virágkosár 30.000 Koronától. csokor nagyválasztékban, reggel 7 órától Paczeltnél kapható.

Gitarórákat adok. Cim a kiadóban.

Ablakok készen, betüvegezve minden nagyságban, gyári árban kaphatók, Blattner ablakgyár. Szív-u. 14. sz. Telefon 356.

Urhölgyek figyelmébe! A nyári hónapok alatt szabni, varrni, modelt készíteni tanulhatnak, saját ruháikat varrhatják. Péntek Róza uridivattermében. Darabos-u. 5. sz.

Női kalapok a legújabb divatú — Jungreisznél, Arany János-utca 37.

Uraddalmi tej hónapszámra is — kapható, Fűvészkert-u. 8.

15-20 milliót hetikamatra, biztosítékra kiadok. — Leveleket „Szerény” jellegére a Függetlenhez. F99

8000 dollárt kihelyezek ingatlanra. Cim a kiadóban.

Terményzsák, kék, raffia mindenféle vasárk olcsón beszerezhető. Hitelszövetkezet, Csapó-u. 28.

Huszmillió kölcsönt kisebb tételekben is folyósítok. Cim a kiadóban.

Használt butorait újjal becserelem. Szigvártó Sándor asztalos. — Baross-u. 7.

Róth Zuzsi nőiruha szalonjában meglepő olcsó árak. Piac-u. 58. II. 30. sz.

Tej napi 3 liter állandó hordás — kapható. Verbóczy-u. 3. F100

LAKÁS, ÜZLET

Üzlethelyiség. — irodának vagy más célra alkalmas, — átadó. Előnyös feltételek. Bővebbet: Dicker, Hatvan u. 36.

Piac központban 77. Négy helyiség lakható is, hölgyfodrászatnak, rendelőnek, üzemnek átadó. F103

Piac 77. Különbejáratu butorozott szoba kiadó. F104

Két szobás lakásom elcserelem egy szobással, divány eladó. Bethlen-u. 27. F105

Atadó a Fötéren 3 szoba, mellékhelyiségekkel. Megtudható a kiadóban. F101

Butorozott — fürdőszobás — balkonos szoba nőnek, esetleg férfinak kiadó. Simonffy-u. 13. II. 5. F96

Csillag-utca 79. sz. alatt szép szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fűskamra azonnali beköltözéssel átadó. Villanyvilágítás, vízvezeték, jövő két van. H79

Keres azonnala egy helyben lakó úr teljesen különbejáratu butorozott díszes utcai szobát. Címeket „Jól fizetek” jellegére Hajdúföldhöz. H74

Butorozott szoba kiadó. Teleki-u. 15. sz. H82

Butorozott szoba központban június 16-tól garzonnak kiadó. Hüvelyes-u. 6. H71

Butorozott utcai szoba, esetleg konbahasználattal kiadó. Némethy Csapó-u. 71. H87

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Esetleg ellátással is. Széchenyi-u. 15. emelet. 159

Butorozott szoba, esetleg ellátással megkapható. Maróthy György-utca 37. 163

Különbejáratu butorozott szoba július 1-re kiadó. Jókai-u. 1. 158

Egy butorozott szoba kiadó június 15-től. Varga-u. 16. 167

Elcserelem 2 szoba, konyha, villanyvilágítással ellátott lakásom hasonló vagy 3 szobással. Cim a kiadóban. H80

KERESLET

Tanár: német, zongora stb. órákat vállal. Rakett eladó. Lehel-u. 45. sz. H78

Középiszkolai tanulókat jövő tanévre teljes ellátásra elfogad keresztény úri család. Cim a kiadóban. 139

Keresek 10-15 millió koronát magas kamatra, ingatlan fedezetre Cim a kiadóban. F88

Kocákat fedeztetésre kereszteltetett jorksír kancokhoz elfogadok. — Anafi-utca 67. 153

Imakönyvem Albach-féle, két gyermek-arekép és szentképekkel a katolikus temetőben vasárnap elveszett. Megtaláló 100.000 korona jutalma kap. Simonyi-út 29. H81

Keresek használt ablakokat megvételre. Hüvelyes-u. 8. H85

ÁLLÁST KERES

Keresztény úri családhoz gyermekek mellé harmadéves tanítónő-jelölt azonnali belépne szeptemberig. Magántanítást is vállal. Ajánlatok Sajtos Erzsébet. Kisfaludy-u. 18. sz. H77

Nyári hónapok alatt szabni és varrni tanít, — közben saját ruháját elkészítheti Grünfeld női szabó termében, Péterfia 19

Ispáni állást keres azonnala 35 éves, ref. kiscsaládu, gazdasági al-tisztképző iskolát végzett, 14 évi gyakorlat, teljes jártassággal tehetség, szöveget, gyümölcs, — konyhakertészben. Biró Miklós, Kisvárdá, Mátyás király-u. 26. H85

Intelligensebb nő ajánlkozik házvezetőnői teendőkre vidékre is szívesen, meghívást „Jó bánásmód” jellegére a Debreczeni kiadója kér 170

Szoptatós dajkának azonnali belépésre ajánlkozom. Erzsébet-u. 3. 164

Parádés kocsisnak ajánlkozom helyben vagy vidékre. Cim a kiadóban. H73

ÁLLÁST KAP

Örökbefogadnék egy 14-15 árva leányt, ki a házimunkában segítkezhetne. Cim „Debreczen”, kiadóban. — 182

Tanuló és kifutó fin fizetéssel felvétetik Tóth Gyula vasüzletében. — H56

Géplakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Ehrenreich Sámuel, — Arany János-u. 37. 91

Német kisasszonyt keresek 11 éves kisleányom mellé ki házi teendőben is segítkezik. Kálvintér 5. emelet jobbra. H83

Kifutó leányt 15-i belépésre felvesz. Frank, Csapó-u. 11. 168

Keresetük egy ügyes, jól főző mindenre falura gyermektelen házaspárhoz. Lehet idősebb nő is. Jelentkezhetni Janatka virágüzletben. H184

Szobaleányt felvesz azonnali belépésre az egyetemi Röntgen intézet. Nagyerdőn. 171

Kárpitost felveszünk, Bika szálló félemelet 15.

ELADAS

Eladó egy komplett, fényezett aranykörös sima hálóberendezés — Szabó asztalosnál, Szent Anna-utca 25. szám. 110

Egy jó hangu gordonka eladó: Büszörményi út 42.

Sürgösen eladó előnyös feltételekkel idősebb 8-as esőplögarnitúra — Bódán gépész. Hajdúhadház. 81

Eladó Eötvös 59. számú modern ház: az egész beköltözhető. F55

F. hó 13-án, szombaton délután, árverésen, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni a régi téglavető 167. sz. ház, mint felülépítmény. Dr Antal Géza ügyvéd. H51

Eladó a Budai Ézsaiás utca 18-b. számú ház, egyszobás, beköltözhető lakással és 300 négyszögöl kerttel. Felvilágosítást nyújt dr Antal Géza ügyvéd. Piac utca 63. emelet. — H50

Komplett hálószoba butor, konyhabutor, hintaszék és különféle tárgyak eladók. Miklós utca 7. sz. F98

Eladó Debreczenben Barna-utca 4. szám alatt jókarban lévő ház, egy beköltözhető lakással és az összes mellékhelyiségekkel. Értekezni özv. Stern Májernénál, Kaba. — F93

Uj stráfkocsi, körül lehajtós oldallal, Hentes, pék, vagy szódás kocsinak alkalmas eladó. ifj. Varjas Kovács, Apafy-u. 67. 152

Leszerelt vízvezetési kagyló, leöntővel, csövekkel eladó. Arany János utca 33.

Eladó Erzsébet-utca 46. sz. ház beköltözhető lakással. Értekezhetni ugyanott. H76

Bundi-u. 12. sz. családi ház eladó. 161

Keveset használt és új butorok olcsón eladók. Baross-u. 7. 185

Kézi szövőgépek olcsón eladók. Kifutó leány felvétetik Piac-u. 71. 160

Legfinomabb selyemszüster, sőtéték anyag olcsón eladó. Hatvan utca 55. keresztútban. 157

Üzlethelyiség azonnali átadó Simonffy-u. 24. Katz Zelig. F98

Szép családi ház Árpád téren olcsón eladó. Bővebbet Hid-u. 16. a kapusnál. F100

Bor, sajáattermésű hordóként is eladó Markbreit, Csapó-u. 42. F97

Egy nyilas szöllő és gyümölcsös 6 évi termése azonnali eladó. Cim a kiadóban. F95

Nagybőgő, mestermű, több száz évesnél, eladó: Kar utca 22. 109

VEGYES

Barna asszony. Különbejáratu Textil, Árvaleány. Lakást kereső levelek átvehető lapunk kiadóhivatalában.

Emitt este 9-kor a találka helyén szeretettel várja a zöld ruhás asszony. 183

Előmondó kártya

SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Mosott

rongyot

vesz a „Tiszántuli Hírlap” nyomdája, (volt Bika mozgószínház helyisége) József kir. herceg-utca 1. szám alatt

A Tiszántuli Hírlap

DEBRECZEN

szerkesztősége és kiadóhivatala

átköltözött

a volt Bika mozgószínház helyiségébe József kir. herceg ucca 1.